

KOLLÉGIUM

Szakmai - módszertani, információs folyóirat

A tartalomból:

- Az önazonosság tudat erősítése
- Társadalmi hatás, elismertség
- Arccal az egészség felé
- Zenés képek

XXI. évfolyam

2011.

**10-11.
szám**

Hild József Szakközépiskola, Szakiskola Kollégiuma, Dunaujváros

A dunaújvárosi Hild József Szakközépiskola, Szakiskola, Speciális Szakiskola és Kollégium rövid bemutatása

„Szabó Tamás kollégiumigazgató úr nagy álma, több évtizedes kitartó munkájának, küzdelmének köszönhetően valóra vált. Sikerült létrehozni Dunaújvárosban egy olyan kollégiumot, ahol a diákok 70 %-a versenyszerűen sportol és a magyar versenysport kiváló utánpótlási bázisa. Munkatársaival, a kollégium tantestületével a hét minden napját a kollégiumban töltik, mert a sportkollégiumban a hétvégék a meccsek, a megmérettetések ideje, nincs idő a lazításra és nincs idő a hazautazásra. További szép eredményeket, sikeres pedagógiai munkát kívánunk.”
(A kalocsai kollégisták gondolatai a kollégium emlékkönyvébe.)

A múlt és a jelen

Az 1961-ben alapított kollégium életében a 2008-as év mérd földköznek számított

Nagy örömünkre, a 2008-2009-es tanévre egy új kollégiumba költözhattünk. A szeptemberi birtokbavétele előtt ugyanis 3 évig a Duna-ferr Hotel (munkásszállóként funkcionált) V. és VI. emeletén voltunk elhelyezve, rendkívül szerény tárgyi-technikai feltételekkel. A diákok és tanárok nagyon várták az új kollégiumba való átköltözés időpontját, melyet egy fontos és nagy feladatokkal járó folyamat előzött meg.

Júniusban az utolsó héten mindenünket össze kellett csomagolni, mert a Duna-ferr Hotelban lejárt a szerződésünk. A meglévő eszközeinket az épülő új kollégium pincéjében helyezhettük el ideiglenesen.

Júniusban már javában folyt a közbeszerzési eljárás, mely az összes eszközbeszerzést volt hivatott lebonyolítani.

Az eszközök tervezését és költségtervét nekünk kellett előkészíteni a kötelező eszközjegyzék alapján. A közbeszerzésen nyertes négy cég ez alapján folytatta le az eszközök beszállítását. Az augusztus 25-i közbeszerzési eredményhirdetés egyben azt jelentette, hogy a szerződéskötésre csak szeptember 3-án kerülhet sor. Az Alex bútorkészítő Kft azonban volt olyan rendes, hogy aug. 29-én beszállította az induláshoz elengedhe-

tetlenül szükséges 96 db ágycsapat. Borzolta a kedélyeket, hogy ezen a napon volt a műszaki átadás és 12 órákor még nem pakolhattuk a megérkezett kamionokról a bútorokat. Egy óra múlva azonban már megtörtént a műszaki átadás (ami után 2 hét múlva adják ki a használatbavételi engedélyt) és saját felelősségünkre elkezdjük belakni az épületet. Vasárnap a beérkezett diákok már a saját helyükre és nem ideiglenesre érkezettek meg.

NAGY VOLT AZ ÖRÖMÜNK!

A legfontosabb információk, és eredményeink, amire büszkék vagyunk

Nevünk: Hild József Szakközépiskola, Szakiskola, Speciális Szakiskola és Kollégium

Beiskolázási körzetünk: Ausztria, Baranya, Bács-Kiskun, Békés, Borsod, Fejér, Győr-Moson, Komárom, Pest, Somogy, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Tolna, Vas és Veszprém megyék. Előbbi annak is köszönhető, hogy kollégiumunk sporttehetség gondozó kollégium. A 96 fős kollégiumban 4 tanulócsoportot alakítottunk ki, ahol csak fiúk vannak elhelyezve

A kollégium épülete a Kertvárosban a város egyik legszebb lakónegyedében található, központi helynek számít. Jól megközelíthetők a különböző szolgáltatást nyújtó városi kereskedelmi, kultu-

rális és sportlétesítmények, egységek. Közel a buszmegálló, így a gyors közlekedés biztosított

Az épületet pályázati pénzből egy valamikori iskolából alakították át kollégiummá, ezért ma egy vadonatúj - ország egyik legjobban felszerelt - kollégiumában lakhatnak diákjaink. Korszerűen megépített 3 tanulószobával rendelkezünk, a hálószobák 4 férőhelyesek, fürdő és WC tartozik valamennyihez, azaz minden igényt kielégítenek. Három szinten főző-teakonyha áll a tanulók rendelkezésére.

Külön könyvtárunk és számítástechnika termünk van. Tornateremmel és jól felszerelt kondi teremmel rendelkezünk.

Az épület mellé épített gyönyörű üvegfalu Aula a billiárd és rex játék és a TV nézés, valamint egyéb összejöveteleket megszervezésének a helyszíne.

Az udvar fáival, füves talajával nyáron ideális pihenőhely. Itt található az ország egyik legmodernebb műfüves labdarugó kispályája.

Diákjaink rendelkezésére áll a porta mellett állandóan használható 4 géppel működő INTERNET szoba.

Megyék szerinti összetétel:

Ausztria	1
Baranya	2
Bács-Kiskun	3
Békés	1
Borsod	2
Fejér	35
Győr-Moson	1
Komárom	2
Pest	12
Somogy	6
Szabolcs-Szatmár	1
Tolna	10
Vas	1
Veszprém	2
Összesen:	95 fő

Kollégium

Kiadja: Kollégiumi Szakmai és Érdekvédelmi Szövetség Felelős kiadó: Horváth István

Alapító főszerkesztő: dr. Benedek István Főszerkesztő: Benda János Felelős szerkesztő: Gulyás Béla

Rovatszerkesztők: Fuchsné Hattinger Zsuzsanna, Deák Erika, Pethes Zoltán.

Szerkesztőség címe: Körösy László Középiszkolai Kollégium, 2500 Esztergom, Szent István tér 6. Tel./fax: 33/400-005

Terjesztés: Pethes Zoltán, Tel.: 30/9-376 - 042; Előfizethető: 1068 BUDAPEST, Városligeti fasor 10. Tel./fax: (1) 352-9601

E-mail: kollégium@kollszov.hu Web: www.kollszov.hu. Példányszám: 1500 Ára: 300 Ft

Nyomda: Kalopress Kft., Kalocsa, Szent István király út 35. tel./fax: 78/462-071

Intézményünkben ideálisnak tekinthető a szabadidő kulturált eltöltéséhez szükséges feltételrendszer. Rendelkezésre álló lehetőségeink, országosan is irigylésre méltók. Az újonnan megépített kollégiumban kedvükre válogathatnak diákjaink a sportszakkörök, diákkörök között.

Lakóinknak lehetőséget biztosítunk a helyi kulturális életben való aktív részvételre is. A Kortárs Művészeti Intézet számtalan kiállításával és alkotótáborával színesítette tanulóink hétköznapijait. A helyi művészek és a kollégium kapcsolatából aztán önálló kis műhely jött létre, amelyet a méltán híres Munkácsy-díjas Móder Rezső tanár úr vezet.

Széles körű kapcsolatot alakítottunk ki a határainkon kívül élő magyar testvéreink hétköznapijaiba, problémáikat megértve szorosabb lelki köteléket kialakítani az itt élők és a Kárpát-medencei magyarság között.

Szabó Tamás kollégiumigazgató

Kollégiumban működő szakköreink:

- testépítő edzés
- internetszoba
- asztalitenisz diákkör
- labdarúgó edzés
- billiárd, rex, csocsó játék
- számítástechnika
- könyvtár szobai foglalkozás
- kosárlabda diákkör
- lánbtenisz

Sporteredmények röplabda sportágban

2007/2008-as tanév
 5 korcsoport diákolimpia I. helyezés
 6 korcsoport diákolimpia II. helyezés
 serdülő bajnokság II. helyezés
 ifi bajnokság II. helyezés
 junior bajnokság II. helyezés

2008/2009-es tanév
 5 korcsoport diákolimpia I. helyezés
 6 korcsoport diákolimpia I. helyezés
 serdülő bajnokság III. helyezés
 ifi bajnokság II. helyezés
 junior bajnokság I. helyezés

2009/2010-es tanév
 6 korcsoport diákolimpia I. helyezés
 junior bajnokság II. helyezés

A csapat tagjai:

Baróti Árpád, Szabó Balázs, Szücs Ákos, Tóth Bence, Nagy Márk László, Dávid Csanád, Földes Mózes, Pápai Péter, Kövessy Balázs, Kaposi Tamás, Johansson Jan Tóbiás, Körösi Kende, Körösi Örs, Gelencsér Samu

Egyetemre, főiskolára 28 diákunk nyert felvételt az elmúlt 3 évben

Vári Andor NB I. Felnőtt
 Jenei László Baja NBIII.
 Lógó Zsolt Baja NBIII.

Tóth Gábor Pápa NBI.
 Kocsis Gábor Felcsut Videoton NBI.
 Nagy Attila BKV-Előre NBII. Felnőtt edző
 Pákolicz Dávid ETO-Nyíregyháza NBI.
 Báló Tamás Paks NBI.
 Szauter István Érd NBIII.
 Böde Dániel Paks NBI.
 Kazi Tamás 800 m magyar bajnok
 Somogyi Tamás Berki atlétikai világbajnok
 Alecker Erik Szerb UP válogatott jégkorongos.
Jelenleg USA-ban korongozik

MAGYAR IFJÚSÁGI LABDARÚGÓ VÁLOGATOTTAK

- Csehi Tamás
- Báló Tamás
- Rompos József
- Nyúl Gábor
- Rozsi József
- Zsók József

Sporteredmények kézilabda sportágban

A 2008/2009-es tanév ifjúsági magyar bajnokság első helyezettek:

- Repóth Dániel
- Morva Zoltán
- Kurbely László
- Vékony Tamás
- Szabó Tibor
- Szepesi István
- Bodó Richárd
- Pásztor Ákos

2008/2009-es tanév serdülő magyar bajnokság második helyezettek:

- Fodor Péter
- Szabó Tibor
- Lévai Dávid
- Nagy Dániel
- Bodó Richárd
- Gál Kristóf
- Nagy Zsolt
- Pásztor Ákos
- Vékony Tamás

2008/2009-es tanév diákolimpiai bajnokság első helyezettek

- Repóth Dániel
- Morva Zoltán
- Vékony Tamás
- Szabó Tibor
- Szepesi István
- Fodor Péter
- Pásztor Ákos

2008/2009-es tanév diákolimpiai bajnokság második helyezettek

- Szabó Tibor
- Fodor Péter
- Bodó Richárd
- Nagy Dániel

2008/2009-es tanév diákolimpiai bajnokság harmadik helyezettek

- Lévai Dávid
- Gál Kristóf
- Nagy Zsolt

BIRKÓZÁS

2008.

Stróbl Gergő 3. hely, Szegedi Dávid 5. hely (Országos serdülő bajnokság)

2009.

Szegedi Dávid 4. hely, Stróbl Gergő 5. hely (országos ifjúsági bajnokság)

Szabó Tamás kollégiumigazgató és a kollégium tantestülete

Gondolatok egy oktatási konferenciáról

Mi foglalkoztatná leginkább a mai napokban a pedagógus társadalmat, mint a nemzeti köznevelésről szóló törvényjavaslat. A kollégiumban dolgozó nevelőtanárok füleinek különösen szépen hangzó zene ez a megnevezés, kataraktikus élmény. A „Nemzeti köznevelés”, nem pusztán közoktatás, ettől sokkal több. Azt feltételezi, sugallni, hogy itt bizony nagy dolog van készülőben, valami olyasmi, amire Magyarországon mindig is volt példa a szilárd értékrenddel, felelősségtudattal rendelkező családokban, falvakban, városokban, határokon belül és még határokon kívül is. Mert a nevelés olyan közügy volt, amely nem fogadta el sohasem azt a gondolkodásmódot, hogy „majd csak lesz valahogy, meg hogy ilyen világot élünk”.

A magyar nevelési hagyományokra, pedagógiai kultúrára, mindig is az volt a jellemző, hogy az a szülők, a pedagógusok, az idősebbek megmondták és meg is követelték, hogy mit várnak el a fiatal generációtól az erkölcs és az etika területén. A felnőtt társadalom pedig tudta, hogy mit vár el tőle a „munkahely”, a felnőttek világára vonatkozó írott és íratlan törvények.

A Fidesz, Képviselői Irodaházban megrendezett hagyományos éves oktatási konferenciájának első előadója Hoffmann Rózsa oktatásért felelős államtitkár (reméljük, hogy a törvény megjelenését követően, mint köznevelésért felelős államtitkár) volt, aki úgy fogalmazott, hogy „Az ország felemelkedésének jövője az óvoda, az iskola, a kollégium.”

Pokorni Zoltán a parlament oktatási bizottságának elnöke kiemelte, hogy sajnos az oktatás nem képes csökkenteni a hátrányokat, mert a szegény önkormányzatoknak kevesebb pénz jut az oktatásra, de ezeken a helyeken élnek a szegényebb, nagyobb hátránnyal induló gyerekek. Az iskolának az lenne az egyik nagyon fontos szerepe, hogy közösséget teremtsen, mert csak a közösség képes hatékonyan erkölcsi nevelésre, csak a közösség képes szocializálni.

A pedagógus életpályával kapcsolatban a finn példát említette, ahol a bérekben

egyértelműen tükröződik a társadalmi megbecsültség (orvos, építész, pedagógus a bérezési sorrend).

A felsőoktatás finanszírozásába be kellene vonni a majdani munkaadókat is, meg kellene teremteni a feltételeit a diákhitel II.- nek.

Kósa Lajos parlamenti képviselő, Debrecen város polgármestere a köznevelési intézmények fenntartói rendszerének átalakításával kapcsolatban kifejtette, hogy vegyes rendszert kellene létrehozni, mert vannak olyan önkormányzatok, akik anyagilag és szakmailag is képesek jó oktatási intézményeket működtetni, nem kellene az államnak mindenkitől elvenni az általános és középfokú oktatás fenntartói jogát. „A tehetséggondozás hat jobban egy ország gazdasági fejlődésére, ezért arra kell nagyobb hangsúlyt fektetni”- fogalmazott.

(A halmozott hátrányok leküzdésére a kistelepüléseken, a szegény önkormányzatok területén élőkre fordított összegek nagyon nehezen és nagyon későn térülnek meg, de a társadalmi hasznuk a nemzet jövője szempontjából megkérdőjelezhetetlen. - szerk.)

Lányi Marietta igazgatónő az egész napos iskolában rejlő nevelési lehetőségek széles skáláját ismertette meg a hallgatósággal, számtalan gyakorlati példát említve. Öröm volt hallgatni azokat a kollégiumban rég óta alkalmazott pedagógiai módszereket, foglalkozás típusokat, amelyekre az egész napos iskola idő kerete is lehetőséget tud teremteni.

Béres István a felsőoktatás finanszírozásának kérdéseit feszegette, kiemelve hogy az egyetemek, főiskolák állami finanszírozás mellett továbbra is nagyon sok energiát kell, hogy fordítsanak a saját bevételek előteremtésére.

Sió László a pedagógus életpálya modell kihívásairól, a minősítésre kerülő fiatal és a nyugdíj előtt álló nem minősített kollégák közötti bérfeszültségről, a bértábla folyamatos korrigálásáról és az életpálya vonzóvá tételéről osztotta meg gondolatait a részvevőkkel.

- G.B.-

KSZ - Hírek

A jelenlegi törvényalkotási dömping sok feladatot ad a Kollégiumi Szövetség Ügyvivői Testületének, megyei szervezeteinek, szakmai bizottságainak. Készülnek a kollégiumok működését leíró háttér tanulmányok, a különböző statisztikai felmérések. A Szövetség képviselői folyamatosan jelen vannak a parlament oktatási bizottságának ülésein, az oktatáspolitikai fórumokon, a közoktatást képviselő társadalmi szervezetek rendezvényein.

A jelen időszakban természetesen a köznevelési törvény tervezete kap elsőrendű figyelmet, de az intézmények jövője számára meghatározó jelentőségű minden olyan törvény (költségvetési, önkormányzati stb.), amely a fenntartást, a működtetés finanszírozását szabályozza.

A Kollégiumi Szövetség megalakulása óta küzd azért, hogy egy olyan intézmény-fenntartási, finanszírozási modell jöjjön létre, amely megfelelő érdekeltiséget jelent kollégium és fenntartó között. A fejlődés legfőbb akadályai a „rendszeridegen” fenntartási szisztémára (a települési fenntartó és a nem helyi felhasználó közti „érdekeltiségi kapcsolat” hiányára, sőt: ellenérdekeltiségre) vezethetők vissza. A szakmai felelősségtudat hosszú távon nem tudja ellensúlyozni a fenntartói motiváció hiányát, ráadásul megindult az intézményrendszer (vele az épület-vagyon) eróziója.

Éppen ezért a jelenlegi változtatások megvalósulása esetén a Kollégiumi Szövetség támogatja azt a fenntartási modellt, amelyben az államnak meghatározó szerepe van a kollégiumi rendszer fenntartása, működtetése terén.

Sajnos a jelenlegi év sok közoktatási intézmény működését rendkívül megnehezítette. A fenntartó önkormányzatok pénzügyi ellehetetlenülése intézmények átszervezését, esetenként bezárását eredményezte. A Szövetség kártartó munkája, szakmai érvelése révén sikerült elérni néhány településen (pl. Székesfehérvár, Esztergom), hogy az ott működő kollégiumot ne szüntessék meg, ill. ne szervezzék át.

-B.J.-

Az önazonosságtudat erősítése az Arany János Kollégiumi - Szakiskolai Programban

ELŐZMÉNYEK

A Kiskunfélegyházi Szakképző Intézmény Kossuth Lajos Középiskolájának Kollégiuma a 2008-2009-es tanévben kezdte el az AJKSZP megvalósítását a Halmazottan Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi - Szakiskolai Programjáról szóló Oktatási Miniszter által kiadott közlemény előírásaira épülő munkaterv alapján. Az első évtől kezdve feladataink között kiemelten szerepelt az identitás artikuláció. A későbbi évek tapasztalatai igazolták, hogy hangsúlyt kell fordítanunk a programban résztvevők önazonosságtudatának alakítására, mert fontos mind a családnak, mind a tanulóknak a családdal, az otthon maradt barátokkal, a szűkebb környezettel, a lakóhellyel való kapcsolattartása. Ezért törekedtünk arra és célunk ma is, hogy ezeket a köteleket erősítsük. A szülőkkel való kapcsolat-tartás jól bevált formáin túl (például: gólyatáborbeli ismerkedés, foglalkozás; szülői értekezletek, közös ünnepek, heti telefonos kapcsolattartás stb.) kerestük meg azokat a lehetőségeket, amelyek illeszkednek az éves feladattervünkbe és előmozdítják a tanulók és lakóhelyük közötti kötődés stabilitását.

BEISKOLÁZÁS

Az AJKSZP célcsoportjának felkutatása során eljutottunk a pályázó tanulók családjaihoz is. Ezen alkalmak során találkoztunk tisztességes szegénységben élő, szeretetet sugárzó, a társadalmi elvárásoknak megfelelő nevelési elveket valló családokkal és találkoztunk olyanokkal is, ahol a megélhetési problémákon túl életvezetési, probléma-megoldási gondok voltak jellemzők. A családi háttér típusától függetlenül, a tanulók nehezen válnak le és el a családtól. Ennek egyik oka a családokban megtapasztalt szeretetkapcsolatokban keresendő. A másik ok az otthon nyújtotta biztonság, mely ugyan korlátozott megtapasztalásokat nyújt, mégis a tágabb világ útvesztőnek tűnő ingereivel szemben biztos pontot jelent. Ez jellemző azoknál a tanulóknál is, akiknél kiderült, hogy a családon belül rendszeres az erőszak különböző formáinak napi megjelenése. Ez felveti azt a kérdést, vajon a család - melyet az

öntudatra ébredő személyiség megtapasztal - vajon értékeivel, vagy a valahová tartozás biztonságával jelent szocializációs színteret? Feladatunk tehát az is, hogy e kiszakított gyermekeknek kisebb mértékben nyissuk meg a lehetőségek csatornáit. Továbbá ebbe az „új világba“ bepillantást engedjünk a szülőknek - ahányszor csak igényük van rá. Nem utolsó sorban szocializációs folyamataink mérhető neveltségi és hozzáadott értékbeli változásokat generáljanak, amelyek a visszacsatolás folytán közvetett és közvetlen módon hatnak a lakóhely és szűkebb értelemben a család mindennapjaira.

A PROGRAM KIDOLGOZÁSA

A bevezetőben említett empirikus megtapasztalásunk késztetett arra, hogy kidolgozzunk egy olyan programot, amellyel megakadályozzuk a kollégiumból való lemorzsolódást, és amely segít abban, hogy a végső célt elérjük, vagyis a társadalom számára hasznos, aktív, piacképes szakembert neveljünk. A 2010-2011-es tanévre nyilvánvalóvá vált, hogy nyitnunk kell azok felé a települések felé, ahonnan a programban részt vevő tanulók érkeznek. A kapcsolat néhány formája már kialakult az együttműködések során. Így az általános iskolák, a települési gyermekjóléti szolgálatok minden évben segítettek munkánkat, de szükségét éreztük annak is, hogy megfordítódjon az irány és a program segítsen.

A koncepciónk az volt, hogy a családtól, a lakóhelytől kell kiindulni. Ezzel elismertük azt a tényt, hogy nagyon nehéz a családtól távol helyt állni - különösen akkor, ha a diák nagyobb követelményrendszerrel szembesül, mint amit a családban tapasztalt. Célunk volt továbbá, hogy diákjaink hatással legyenek a szűkebb szociokulturális környezetükre, ugyanakkor érezzék azt is, hogy odatartoznak.

Elképzelésünket tematikus projekt formájában valósítottuk meg, elsőként olyan tiszai településekre látogattunk, ahonnan évről évre egyre több diákunk érkezik. Az első programhétvégéket mutatja be az alábbi összefoglaló.

„A Kiskunfélegyházi Szakképző Intézmény és Kollégium Arany János Kollégiumi - Szakiskolai Programjában részt vevők három csoportja a hét végén ellátogatott néhány társuk lakhelyére. Szankon és Kiskunmajsán jártak.

A 2010-2011-es tanévben, a harmadik éve megvalósított esélyteremtő programban első alkalommal, ősszel indulunk el azokra a településekre, ahonnan „aranyos“ kollégistáink érkeztek. A célunk ezzel az, hogy erősítsük a kötődést a szülőhely és a tanuló, az otthon maradt család és a távolba került tanuló között. A részprogram a szociális kompetencia- és a közösségfejlesztés mellett a környezettudatosság kialakítását is segíti.

A mintegy 70 tanulóval szeptemberben Tiszaal páron, októberben Tiszasason munkálkodtunk, most pedig április 2-án szombaton Szankra, vasárnap pedig Kiskunmajsára mentünk. Szankon a csapat egyik fele a helyi óvoda udvari fajtékait varázsolta újjá, festette át. Valamint az óvoda udvarába 15 fát (juhárt és platánt) is elültettek. A csapat másik része pedig a település központjában kapálta és nyitogatta az ágyásokat, majd a parkban tevékenykedett. A szorgos kezek munkáját az óvodások, és a szanki kollégista diákjaink szülei szendvicsekkel és finomabbnál finomabb süteményekkel köszönték meg.

Vasárnap Kiskunmajsán, az üdülő faluban parkosítottunk. A helyi kertész segítségével és irányításával 45 facsemétét ültettünk el.

A munkálatok végeztével személyes üzeneteket és kívánságokat fogalmaztunk meg az Arany János Kollégiumi - Szakiskolai Programban részt vevő diákjaink. Mindannyian úgy érzik, hogy néhány év múlva ismét el kell jönniük Szankra és Kiskunmajsára, hogy akkor megnézzék munkájuk eredményét.

A programhétvége elérte célját, a tanulók nemes feladatot hajtottak végre: fát ültettek. Az utókornak. Remélik, hogy kezük munkáját unokáik is látni fogják. Ahhoz, hogy az identitás erősítését szolgáló programhétvégék/projekthetek sikeresek legyenek, az i. táblázatban látható algoritmust követtük.

**KAPCSOLÓDÁS AZ ÉVES
FELADATTERVHEZ**

Természetesen a tanévre vonatkozó feladatterv készítése során számba vesszük az identitásra vonatkozó előző évi tapasztalatainkat. Ebben benne rejlik a PDCA folyamatokra oly jellemző folyamat közbeni értékelés, a korrekció lehetősége is. Ennek a területnek a megtervezésénél feltétlenül biztosítani kell az átlagosnál nagyobb rugalmasságot mind a tartalom, mind a projekttema meghatározásában, mert a tanulói érdeklődést a pillanatnyi igények kielégíthetősége nagymértékben meghatározza. Ezzel tudjuk indokolni azt, hogy a tavaszi „hazalátogatásunk” helyszíneinek Szankot és Kiskunmajsát választottuk az eredetileg tervezett Orgovány helyett. A tanulói igényeken túl a helyszínmódosítás másik indoka a kiskunmajsai gyerekeknek a tanév második felévére felerősödött labilitása volt, amely a hiányzások számában is megmutatkozott.

Az identitás erősítésének lépései ILLESZKEDÉS A FELADATTERVHEZ A FOLYAMAT ELEMEI	
<i>Identitás</i>	Éves terv kidolgozása, mely figyelembe veszi az egyént, mint állandó lakost, az egyént, mint az Arany Jánosos csoport részét. Célok meghatározása Tanulók kiválasztási szempontjainak meghatározása Tanulók és települések kiválasztása
<i>Projekt/ projekthét</i>	Központi téma kiválasztása Kapcsolatfelvétel: önkormányzat, szülők, családok Pedagógiai környezet biztosítása - ráhangolás, motiváció Egyéni tanulói feladatok meghatározása Felelősök kiválasztása Lebonyolítás feltételeinek biztosítása Gyakorlati lebonyolítás Visszacsatolás - helyszíni értékelés, projektzárás
<i>Finanszírozás biztosítása</i>	Utaztatás Anyagok, eszközök, kellékek biztosítása Étkeztetés (esetleg vendéglátás)
<i>Nyilvánosság biztosítása</i>	Kollégiumi közösség meghívása, részvétele az egyes projektzakaszokban. Média tájékoztatása Honlapon cikk megjelentetése Helyi sajtóban cikk.

A konkrét feladattervhez visszacsatolva az alábbi területeken érzékelhető az identitással kapcsolatos pedagógiai tevékenységünk hatása.

1. *A tanulók felkutatásának és beiskolázásának folyamata* során a program leendő diákjai is részt vesznek és részt vehetnek segítőként egy-egy falulátogatásunkon, ezáltal lehetőségünk van előzetesen megismerni a tanulók egyéniségét, személyiségét.

2. *A felkészítés folyamata az AjszKP-ben való részvételre:* a sikeres együttműködés a tanulóval, családjával és az általános iskolájával, az önkormányzatokkal, a tagintézményekkel erősíti a tanuló motiváltságát a program iránt. Család - iskola - kollégium közös munkája eredményeként évről évre nőhet a program elismertsége, mely egyben vonzóbbá teszi magát az intézményt is.

3. *Az egyéni fejlesztés folyamata,* valamint a

4. *Az egyéni fejlesztés eszköztársere* sikeresen és akadálymentesebben működtethető az összes szereplő és a meglévő kapcsolati háló segítségével. Mivel az egyéni fejlesztés folyamata a tanuló szükségleteihez igazodik, ezért nem jelenthet gondot adott évben a faluválasztás rugalmassága sem. Az identitás artikulálása és erősítése érdekében a tanévenkénti három szülői értekezletet, a közös karácsonyt jól kiegészíti a két - vagy az igények szerint további - falulátogatás is. A kortárs segítség éves tevékenységei között megjelenhet/megjelenik a szülőföldhöz, a barátokhoz való visszakapcsolás segítése. Ez a tevékenység hozzájárul ahhoz, hogy tanulóink - csoporton belül, csoportok között, kollégiumi szinten - jobban megismerjék egymást.

5. *Pedagógiai környezet.* Az egészséges személyiségfejlődéshez szükséges szocializáló és befogadó kollégiumi környezet kialakítása biztosítja azt az elfogadó légkört, amelyben a tanulói célok megvalósítása kooperatív eljárások, projektek sorozatán keresztül realizálódik. A projekt módszer alkalmazásával szerveződő tevékenységek (csoportfoglalkozáson, csoport-foglalkozáson kívül) biztosítják az egyéni

fejlődést, a holisztikus gondolkodás fejlesztésén keresztül. Mindez erősíti a kötődés, a hazaszeretet érzéseit is.

6. *A tanulói mérés és értékelés folyamata.* A falulátogatásokkal kapcsolatos igények meg kell, hogy jelenjenek a szükségletek azonosítása alkalmával. A tanulók személyisége feltérképezésének, megismerésének egyik vetülete lehet a szülőfölddel és a szülővel való kapcsolattartásának igénye, milyensége, ennek mérése.

7. *A pályaaorientáció* során az intézmény tágabb körben értelmezett klienseinek, környezetének az igénye jelenik meg. Fel kell térképeznünk azokat a kapcsolódási pontokat, amelyeket kihasználva az adott kompetenciákkal rendelkező tanulót sikeres szakemberként tudjuk a saját miliójában elhelyezni.

8. *Az AJSZKP folyamatos fejlesztése.* Egyértelmű, hogy a falulátogatások is részei a szociális és érzelmi védőháló működtetésének. A fejlesztésekben részt vevő teamnek gondot kell fordítania arra, hogy az együttműködések kapcsolati hálójára egy sűrűre szövött - biztonságot jelentő védőháló legyen. Ez a kiterjedt együttműködéseknek, szociokulturális környezetbe történő visszacsatolásnak is köszönhető. Folyamatosan nő az intézménybe jelentkezők száma és folyamatosan nő a programba felvettek száma, hiszen ezek az események a nyilvánosság biztosításán keresztül is ismertté és vonzóvá teszik a kollégiumban folyó szocializációs tevékenységet.

ÖSSZEZÉS

Azon túl, hogy az éves feladatterv végrehajtásának gyakorlatilag minden pontjára kihat az identitást erősítő tevékenységünk, fontos, hogy a tanulók is pozitívan élék meg ezeket az alkalmakat. Az egyéni célok - igények - elvárások összhangját úgy tudjuk megteremteni, hogy közben eleget teszünk a vállalásainkban megfogalmazottaknak.

Az érintettek körének kiválasztása, a településekkel való kapcsolatfelvétel, a helyszínen történt fogadtatás mind hozzájárul a tanulók érdeklődésének fenntartásához.

Az első projekt sikerét igazolja, hogy a más településekről érkező tanulóknak is igényként merült fel az, hogy mikor meggyünk Szankra, Kiskunmajsára vagy akár Orgoványra. Ennek az igénynek eleget téve tekintünk a jövő évi folytatás elé.

Társadalmi hatás, elismertség - és ami mögötte van

A budapesti Váci Mihály Kollégium egyre inkább nyitottá válik a külvilág felé: társadalmi aktivitásunk, szerepvállalásunk hatékonysága növekszik, a pedagógusok szakmai részvételét, munkáját elismerik, az intézménynek van „kisugárzása”. A nevelőtestületre a szakmai hozzáértés változatossága jellemző, önfejlődésre és fejlesztésre nyitott.

Saját pedagógusaink számára rendszeresen szervezünk *belső továbbképzéseket*, illetve maguk is tartanak szakterületükön a testület tagjai számára bemutató foglalkozásokat, módszertani, a csoportvezetői nevelőmunkában szerzett tapasztalataikon alapuló képzéseket. A teljesség igénye nélkül, az elmúlt időszakban ilyenek voltak:

- vak diákok tanulásmódszertana
- internet - ablak a világra
- resztoratív technikák
- a magyar nyelv modernizálása
- a kétszintű érettségi követelményrendszer
- empátia-nap
- könyvtári továbbképzés (könyvtárhasználat, állománygyarapítás, „Hetedhét okosság” (alaprogram feldolgozásának lehetőségei)
- droghasználat serdülőkorban
- milyen lehetőségeket nyújt az alapprogram a hazafiságra neveléshez
- egészséges életmódra nevelés
- sajátos nevelési igényű tanulók mozgásfejlesztése
- az európai unió intézményrendszere stb.

A kollégium támogatja a nevelőtestület tagjainak *külső továbbképzéseken* való részvételét. A kínálati paletta színesedésének köszönhetően megnőtt az érdeklődés a különböző, elsősorban a Mérei Ferenc Fővárosi Pedagógiai és Pályaválasztási Tanácsadó Intézet, de más módszertani fejlesztést nyújtó szervezetek által koordinált képzések, fórumok, önfejlesztést segítő programok iránt, ami

érezhetően javítja nevelőmunka hatékonyságát.

Ízelítőül a különböző szakmai programokból, amelyeken munkatársain részt vettek:

- a pedagógus hatékonyságát elősegítő módszerek
- fejlesztőpedagógiai módszerek
- tiflopedagógiai módszerek
- multiplikátor, facilitátor képzés
- komplex intézményfejlesztési program
- gyermek-és ifjúságvédelmi módszertani képzések
- kortárs drogprevenció
- vizuális kultúra, csuhé, gyékény, szalmatárgy készítés
- esélyegyenlőség - konferencia
- gyermek-és ifjúságvédelmi konferencia
- agykontroll-stresszkezelés
- „iskolai rendszergazda” módszertani képzés
- tehetséggondozás
- konfliktuskezelés - agressziókezelés

Az utóbbi években megnőtt a *kollégiumi pályázati aktivitás*. A részvétel célja a külkapcsolatok fejlesztése, a cserekapcsolatok kibővítése, de a működési feltételek javítása is. Tanulóink emellett lehetőséget kapnak a nyelvgyakorlásra, egy másik ország kultúrájának, természeti szépségeinek, vagy az európai polgári lét, életvitel megismerésére. Mára körülbelül közel negyvenre tehető a külföldi partnerintézményeink száma.

A pályázati tevékenység nem csupán külföldi kapcsolatainkat, hanem a pályázatokban résztvevő hazai, kulturális vagy más jellegű intézményekhez való kötődésünket is erősítik. Az együttműködés további hozadéka, hogy az intézmény kiléphet a nyilvánosság elé, híre eljut a különböző médiumokon keresztül a szélesebb honi nagyközönséghez, de a világhálón keresztül bármely országba.

Intézményünkben a gazdag szakköri te-

vékenységek mellett a *hagyományrendszer* fogja leginkább össze a közösségi tevékenységet. A hagyományok ápolásának több funkciója is van: segíti az értékek megőrzését és átadását, megkönnyíti a szűkebb közösségbe való beilleszkedést, fejleszti az identitást, a kollégiumhoz való kötődést, a közösséghez való tartozás érzését, erősíti a közösségi együvé tartozás élményét stb.

Körülbelül húsz rendszeresen visszatérő esemény, hagyományos rendezvényünk van, amely az egész diákságot érinti. A hagyományörzés emeleti közösségi, és csoport-szinten is működik, ami azt jelenti, hogy bizonyos közösségi programokat nem csak egy tanulócsoport, hanem az emeleteken lakó két-három tanulócsoport közösen is szervez.

Hazai kulturális intézményekkel, civil szerveződésekkel való *együttműködésünk* gazdag (fővárosi színházak, nyíregyházi Váci Mihály Baráti Kör, vidéki társzkollégiumok, Zuglói Sportbarátok Köre stb.), de neves magánszemélyek is szívesen ellátogatnak kollégiumunkba, akik esetenként a munkatársak közvetlen ismeretségi köréből kerülnek ki. Részvételük nevelőmunkánk színesítését szolgálják, és hírt adnak a kollégiumban folyó munkáról

Az intézmény igen gazdag *archívummal* rendelkezik, a kollégiumban zajló minden eseményt (projekttalálkozó, továbbképzés stb.) rögzítünk. A mindennapi életet megörökítő, szakkörökön, rendezvényeken stb. készült képek, illetve a tanulók munkái a kollégium falainak állandó dekorációi. A pályázati anyagokból, fotókból albumokat, filmeket készítünk, a honlapunkra felvisszük, vendégeinknek, az érdeklődőknek bemutatjuk, kiállítjuk. Ilyen volt például az ISZAN konferenciára az elmúlt tíz év nyertes pályázati anyagából készült összeállítás, az „Együtt Európába” magyar-török projekt archiválása, a közel múlt nevezetes eseményeit összefoglaló fotóalbumok.

Az utóbbi években a hagyományrendszert alkotó tevékenységek tárháza bővült, gazdagodott, részben tartalmilag átalakult. Attekinthető keretét adja a kollégium több éves, tudatosan tervezett és épített sajátos imázsának, melynek fejlesztése további célunk.

Dr. Patai Kálmánné,
Vopaleczky György

Ifjúság és média a fókuszban

A kalocsai Dózsa György Gazdasági, Műszaki Szakközépiskola, Szakiskola Hunyadi János Kollégiumában 13 évvel ezelőtt született az ötlet: legyen kollégiumi újságunk! A tanévek során a diákokkal végzett szerkesztői munkálatok közepette gyakran megfordult a fejemben, milyen jó lenne, ha találkozhatnék hasonló tevékenységet folytató kollégákkal az ország különböző tájairól. A **Diák- és Ifjúsági Újságírók Országos Egyesülete** jóvoltából 2011. október 21-22-én ez az elképzelés megvalósulhatott.

A pedagógusok részére szervezett konferenciának a budapesti **Váci Mihály Kollégium**, valamint a **Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola** adott otthont. A szívélyes fogadtatás és a szállás elfoglalása után már kora délután elkezdődött a színvonalas előadások sorozata.

Szayly József, a DUE alelnöke köszöntötte a rendezvényre érkezetteket. Ezt követően részben tőle, részben **Herczeg Zsolttól**, az **Info Rádió** munkatársától, valamint **Kiss Gábotól**, a **Petőfi Rádió** promóciós producerétől, és **Varga Gábotól**, a **Népszabadság** gazdasági rovatának szerkesztő újságírójától érdekes információkat szerezhettünk Magyarországon második legnagyobb újságíró szervezetéről. **Zala Orsolya** az általa szerkesztett **DUE Tallózót** mutatta be, amely kiadvány az ország különböző diákújságjainak legjobb cikkeiből készült válogatást is tartalmaz.

Sor kerülhetett a konferencián részt vevő pedagógusok bemutatkozására is. **A fővároson kívül Debrecenből, Dunakesziről, Fótról, Gyömöréről, Lajosmizséről, Mórról, Paksról, Pétfürdőről, Sopronból, Szolnokról és Kalocsáról** érkeztek a tanulni vágyó kezdő és haladó újságírók.

Másnap a főiskola Colosseum épületének II. emeleti Kistermében folytatódott isme-

Dr. Balázs Géza, egyetemi tanár

Dr. Aáry-Tamás Lajos oktatási jogok ombudsman

reteink gazdagítása. **Dr. Balázs Géza**, az **ELTE Mai Magyar Nyelvi Tanszékének nyelvésze** többek között arról beszélt, hogy a hagyományos és az új kultúra közötti különbségeknek pedagógiai jelentőségük van. Továbbá rávilágított, hogy a mai sms-ekben ott van az egész kultúra a képirástól a szótagírás és magánhangzó kihagyáson át az új analógiás képzésekig. Örömmel töltött el, hogy annak az egyetemi tanárnak az előadásán jegyzetelhettem, akinek „Tetten ért szavak” című műsorát a Kossuth Rádióban olyan szívesen hallgatom.

Széplaki Erzsébet magyar szakos tanár és tankönyvíró megerősítette, hogy a „rövidítések korában” meg kell tanítani a fiataloknak a különböző élethelyzetekben az oda illő kommunikációs stílus helyes kiválasztását. Törekednünk kell érté-

Kollégiumi újságunkat, a „Hunyadi Vezér Cikkei”-t örömmel vették át:

Szayly József DUE alelnök

keink megőrzésére, és ebbe a gyermekeknek való klasszikus mesélés is beletartozik, amelynek hatására belső képi világuk, fantáziájuk pozitív irányban fejlődik.

Az előadók sorában tisztelhetjük **Dr. Aáry-Tamás Lajost**, az **oktatási jogok biztosát** is, aki a tekintély, a jog és az iskolai erőszak problémakör megoldási módszerei között kiemelte a példamutatás és a helyes konfliktuskezelés fontosságát. Fel kell térképezni, mi áll a fiatal agresszív megnyilvánulása mögött, és már a megfelelő párbeszéd is csökkentheti a látencia esélyét.

Vass Júlia a „Fenntartható fejlődés” című előadásában a **Zöld Fiatalok Egyesületének** hasznos tanácsait tolmácsolta. Sok kis lépéssel mindannyian hozzájárulhatunk ahhoz, hogy „zöldüljön a Föld”.

A rendkívül gazdag program ellenére sem lankadt a hallgatóság figyelme szombat délutánra, amikor **Kepes András**, a **Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola Kommunikációs és Művészeti Karának dékánja**, a főiskola tanára kezdett érdekfeszítő közlendőjébe. A „**Világfalu – különböző kultúrák kommunikációja**” címet viselő előadást a szabad művészetek doktora rövid videókkal tette még színesebbé. Az általa közvetített információk központi gondolatát talán így foglalhatnánk össze: ahhoz, hogy jobban meg tudjuk érteni egymást, egy kicsit jobban oda kell figyelnünk egymásra.

Pedagógus kollégáim nevében is köszönöm ezt az élménydús két napot a szervezőknek, előadóknak, segítőknek! Köszönet illeti továbbá azon oktatási intézmények vezetőit, akik lehetővé tették pedagógusaik számára a konferencián való részvételt. Ezúton tehát **köszönöm én is kollégiumvezetőmnek, Gulyás Bélának**, hogy tájékoztatott erről a nagyszerű kapcsolatteremtő és információbővítő lehetőségről!

*Hajdúné Bertich Éva
kollégiumi nevelőtanár Kalocsa*

Kepes András, a BKF dékánja

Arccal az egészség felé

A szegedi „A Vasút a gyermekekért” Alapítvány Középiskolai Kollégiuma 150 fővel működik, ez év novemberében ünnepli fennállásának 115. évfordulóját.

A kollégisták életkora 14-23 éves korig terjed. A nevelőtanárok tapasztalata szerint diákjaink sok időt töltenek a tanulóssal, illetve a számítógépek előtt. Csak egy szűk réteg sportol szívesen és rendszeresen. Ezen szándékoztunk változtatni, amikor 2009-ben elkészült az intézmény egészségnevelési terve. Mi nevelők szerettünk volna valami olyan programmal előállni, mely tömegeket mozgat meg. Ez az elképzelés szerencsésen összecsengett azzal a projekttel, amelyet az Európai Unió támogatásával és az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósítottunk meg.

Diákjaink magatartás vizsgálata során a szocialitás területeit nézve arra a következtetésre jutottunk, hogy a 18 éven felüliek körében nagyobb a passzivitás, közömbösség a közösségi tevékenységek iránt. Úgy gondoltuk, hogy kitörést jelenthet a sokszínű sporttevékenység. A kollégiumi kirándulásoknak hagyományai voltak nálunk, a legnépszerűbb programok közé tartozott.

Az „Arccal a vasút felé” szlogen bizonyára sokak számára ismerősen cseng. Nálunk manapság ez kicsit másképp hangzik: „Arccal az egészség felé”. Ezzel a megnevezéssel készült el uniós

pályázatunk, amellyel 6.000.000 Ft-ot nyertünk a TÁMOP-6.1.2/A-09/1-2010-0924 projektazonosítójú egészségre nevelő és szemléletformáló programra.

2011 februárjában a nyitóesten a diákok betekintést nyertek a pályázat színes programajánlatába. A kollégium doktor-nője dr Radity Darinka saját példáján keresztül motiválta a diákokat, hangsúlyozva az egészség megőrzésének fontosságát.

Februártól heti 2 alkalommal mehettek diákjaink ingyenes úszásra tanári felügyelettel. Az úszás mellett a másik állandó programunk az IDENTITY önismereti társasjáték, mely lehetőséget biztosított arra, hogy ne csak testiekben fejlődjenek, hanem formálódjon személyiségük is. 3 hónapon keresztül 6 alkalommal került sor PILATES tornára. Nagy örömünkre szolgált, hogy ezen nemcsak lányok, hanem olykor fiúk is részt vettek.

A téli sportdelutánok keretében a csocsó és asztalitenisz bajnokságokat szerveztünk. Több diákunk szívesen vett részt ezeken, és több korosztályt megmozgattott.

Április 11-13 között került megrendezésre 3 napos hagyományos rendezvénysorozatunk a „Bakter-napok”. Természetesen most ez is még hangsúlyozottabban az egészségről és a sportról szólt. Az első napon diákothonunk ké-

zilabda mérkőzést játszott az Ortutay Kollégium lánycsapatával. A fiúk bizonyíthatták erejüket a szkander- és az erőemelő versenyeken, amelyek városi szintű megmérettetéssé szélesedtek. Hiába van nálunk sok erős és edzett fiú, a pálmát egy másik kollégium lakója vitte el. Különleges programnak ígérték a siketek szegedi intézményével meghirdetett tolerancia mérkőzés. A focimeccs előtt a kísérő tanáruk röviden bemutatta diákjainknak az intézményüket, és röviden ismertette az általuk használt jelbeszédet. A focimeccs jó hangulatban döntetlennel végződött. Az első nap estéjén Nemes Mariann indiai úttjáról tartott diavetítéssel egybekötött beszámolót. A terem falán Indira Gandhi bölcs gondolatait olvashatták a jelenlévők.

A második napon is a sporté, a mozgásé volt a fő szerep. Volt foci, spinning, taekwondo, zumba. A különleges sportágakat nemcsak megismerhették, hanem ki is próbálhatták a diákjaink.

A második este folyamán a Kelemen László Alapítványi Szakközépiskolai nálunk lakó színész növendékei egy elgondolkodtató darabot adtak elő, amellyel később városi szintű versenyt nyertek.

A földszinti folyosón egészségstandokat állítottunk fel. Az itt kínált kóstolókat helyi kisvállalkozók ajánlották fel. Olyan élelmiszereket vonultattak fel, amelyek az egészséges táplálkozás körébe tartoznak. Lehetőség volt egészségügyi állapotfelmérésre is. A meghívott doktornő széles körű tájékoztatást nyújtott diákjaink részére az egészségügyi tünetek és hiánybetegségek jeleinek felismerésével kapcsolatban Kipróbálhatták a Ko-ro-kán masszázsszűrés, lazító hatását.

A zárónapon röplabdamerkőzésekre, leg-leg ügyességi versenyekkel nyitottunk, majd salátabárba invitáltuk a kollégistákat. A saláták elkészítésében a Háztartási ismeretek szakkör tagjai jeleskedtek. A háromféle saláta az utolsó falatig elfogyott rövid idő alatt. A később jövőeknek már csak az üres tálak maradtak, pedig a kollégista mindig éhes.

Az utolsó este során multidéző slágereket szólaltattak meg a színi-tanodások, megalapozva ezzel az utána következő karaoke hangulatát. Itt már bárki dalra fakadhatott. Felszabadultak a gátlások: zengett az egész terem.

A diákok visszajelzése szerint nagyon tetszettek a programok. Az elégedettség mértélapokon ilyen véleményeket olvastunk: „Nagyon tetszett...”, „Legközelebb is jövök”, „Legyen gyakrabban”, „Egy-egy nap alatt többet mozogtunk, mint máskor egész évben”.

Bár közben a tanév befejeződött, ezzel még nem ért véget a pályázatunk. A nyár szervezéssel és a nyárvégi programok előkészítésével telt: augusztus utolsó napjaiban sikeres sporttábort bonyolítottunk le Csongrádon. Itt is voltak versenyek, sok-sok móka, vidámság. A fiatalok kipróbálhatták a vízi sportokat, minden résztvevő kenuba szállt. Új élmény volt, mert eddig csak Vajda Attilát látták lapátolni a TV-ben, aki Szeged büszkesége e sportágban. A vízi sportok elkezdése előtt előadást hallgattak a diákok az egészséggel, a vízi balesetek megelőzésével kapcsolatosan. Gyakorlatban is megismerték az elsősegélynyújtást: ambu-babán gyakorolhatták az újraélesztést.

A beköltözés napjára kerékpáros városnézést hirdettünk. Szép számmal jöttek az új diákok, de voltak régiek is, akik jószerevével csak a kuli és a sulis közötti Szegedet ismerték eddig.

Szeptember végén rendeztük meg a golyaavatónkat. Sorversenyek, tréfás feladatok szolgálták egymás megismerését. A program megvalósításában komoly részt vállaltak a diákönkormányzat tagjai.

A diákok nagy sajnálatára hamarosan véget ér programsorozatunk. A zárás előtt van még egy nagy volumenű rendezvényünk, a gemenci gyalogtúra. Reméljük ez a program is sikert arat majd a diákjaink körében. Igaz, a záró rendezvény és a program értékelése még hátra van.

A pályázat tartalmazta még honlapunk fejlesztését, ahová rendszeresen feltöltöttük az aktuális programmal kapcsolatos ismertetőket és az egészséges életmóddal kapcsolatos linkeket. Szeptembertől már videó anyagok feltöltésére is van lehetőségünk.

Kezükbe vehették a diákjaink az eddigi legigényesebb kivitelű Bakter újságot, amelyben bőségesen adtunk tájékozta-

tást a projektről. A pályázat ideje alatt több alkalommal hallgattak a diákok szakemberek által tartott előadásokat az egészséges életmódról. Ez is hozzájárult ahhoz, hogy nemcsak sok élményt adott a pályázat megvalósítása a gyerekeknek, de formálta az egészségről, testmozgásról eddig kialakult nézeteiket is. Úgy érezzük, hogy a sok munka meghozta gyümölcsét: diákjaink tudatosabbá váltak az egészséges életmód terén. Szívből javasoljuk minden intézménynek egy ilyen jellegű programsorozat megrendezését, mert mind a diák, mind a pedagógus profitálhat belőle.

Bognár Mária
Bánszki Julianna
Kovácsné Burics Judit

Budapesten emlékeztek 1956-ra

A Magyar Politikai Foglyok Országos Szövetségének 1956-os Hagyományörzői a forradalom 55. évfordulója tiszteletére irodalmi-történelmi pályázatot hirdetett közép- és felsőfokú nevelési-oktatási intézményekben tanuló diákok számára.

A mosonmagyaróvári Városi Kollégium két tanulójának, Birsell Attilának és Kéveszki Péternek a dolgozatai a bíráló bizottság egyöntetű döntése alapján az első helyezést érte el. A pályaművek helyi ötvenhatosok visszaemlékezéseit, dokumentációit tartalmazzák. A diákokat Simon Zsuzsanna tanárnő készítette fel. A díjátadásra nagyszabású ünnepség keretében a budapesti Syma csarnokban került sor. A díjakat Szécsi István, a Pofosz 56-os hagyományörzőinek elnöke adta át. A díjazottak a két napos meghívás keretében megismerkedtek a hagyományörzőkkel, részt vettek az 56-os szervezetek közös koszorúzásán, a Műszaki Egyetemenél található emlékműnél, A forradalom bölcsőjénél és megtekintették a Pesti srácok című színelőadást is.

Zenés képek, képes zenék

Az elmúlt tanévben elgondolkodtam. Diákjaink sokszor olyan közönyösek, megfáradtak, egykedvűek. Ha a helyükben lennék, mit csinálnék szívesen egy hosszú nap után, mikor már nem fog az agyam, nem bírom a pörgést, a beszédet, a kérdéseket és válaszokat? Nyugalomra vágnék, arra, hogy ne kapjak több utasítást, magamra figyelhessek egy kicsit. Igen, ezt a lelkiállapotot kéne megteremteni egy szakkör keretén belül.

Korábban részt vettem egy zenés művészeti foglalkozáson, ahol általános iskolás gyerekek zenére festettek. Már ott megfogalmazódott bennem a kérdés: működne ez a szabadidős tevékenység a mi középiskolás gyerekeinkkel is? Nem voltam benne biztos. Hiszen a mi diákjaink nagyrészt hátrányos helyzetű, viselkedészavaros, tanulási nehézséggel küzdő, diszlexiás, diszgráfiás, diszkalculiás gyerekek, és foglalkozunk enyhe értelmi fogyatékos, tanulásban akadályozott tanulókkal is. Elutasítanák a klasszikus zenét? Nem tudnának koncentrálni? Vagy egyszerűen nevetve legyintenének egy ilyen programlehetőség hallatán? Lehet. De azt éreztem, meg kell próbálnunk.

Októberben kedves, kitűnően festő és rajzoló kolléganőmmel, Molnár Katalinnal beindítottuk a „Zenés képek, képes zenék” névre hallgatató rajzos-zenés szakkört.

Bambuszpapírok, akvarellceruzák, gouache festékek, szénrudacsákák, színes pasztellkréták társaságában nagy izgalommal vártuk a gyerekeket a kollégium Klubjában. Nyugtattgattuk egymást, hogy már az is gyönyörű eredmény, ha ketten-hárman lesznek, akkor is megéri az erőfeszítést, ha csak a rajzolás kislány jön le a negyedikről... És jöttek. Ketten, öten, heten, nyolcan, kilencen, tízen, tizenöten...

A „Most itt mit kell csinálni, tanárnő?” kérdésre igyekeztük megfogalmazni a szakkör lényegét: „Figyeljétek a zenét, engedjétek szabadon a fantáziátokat, rajzoljatok, fessetek bármit, ami kikíváncozik belőletek. Nincs rossz rajz, nincs ‘béna’ rajzoló.”

Hiszen ki tudná minősíteni azt, ami belőlünk származik, az érzéseket, az aszociációkat, a lehetetlen és lehetséges formákat, a szomorúság és az öröm kevert színeit, a kamaszkor kettősségeit megjelenítő gondolati képeket, a világos és sötét tónusokat, melyeket az aznapi lelkiállapot, az évek során megélt boldogító és kínzó tapasztalatok, a feldolgozott és feldolgozatlan élmények és a zene egyvelege alkot?

Semmit sem kell. Csak csendben maradni. Ez az egyetlen szabály. Ez lesz a legnehezebb – gondoltam. Tévedtem. A mindig „zizegő”, izgó-mozgó, örökké hangját hallató, mindig hangoskodó és feltűnni vágyó fiatalok a zene első hangjától az utolsóig csendben alkotnak. A kréták susogását hallani a halk zene mellett. Kész csoda. A mi gyerekeink Beethoven, Liszt, Chopin zenéjére csendesen festenek, rajzolnak. Óráról órára fotózzuk, videózzuk őket, mintha magunk sem hinnénk a szemünknek.

Minden alkalommal felbukkan egy új arc, egy új látogató, aki belépve rögtön leszögezi, hogy nem tud rajzolni, de ki próbálná... Lassan ő is megérti, hogy itt mindenki egyedi, mindenki tehetséges, mindenki utánozhatatlan alkotó.

Egyre többen vagyunk, egyre jobban ismerjük egymást, egyre többször kapnak címet a rajzok, egyre többször súgják a fülünkbe, miért kapta a kép a „Szomorúságaim”, „Kettős életem”, „Magá-

nyomban” címet. Egyre többször hallunk olyan mondatokat lógónadrágos, „balhész” fiainktól, hogy „Jöttem tanárnő, ma kirajzolom a lelkemet!”, egyre többször kérdezik tőlünk, hogy „Tanárnő, miért nincs mindennap ilyen szakkör? Én tutira jönnék!”, és egyre többször kerül a papírra egy apuka, kezében egy borosüveggel, a zokogó önarcképük, a saját sírkövük, a cickakkvonallal kettétört szívük. Valaki gyönyörűen megrajzolja szénrel a tekintetet beszippantó, fekete örvényt, és a kép tetejére felírja: „Életem”. Más a színes csigaházat ábrázoló képének adja ugyanezt a címet. Megráz minket a fia fölött ítélkező, arc nélküli „bíróapa” látványa, és együtt elemezzük szavak nélkül a „grafithalottakat”. Látunk csodálatos színvilággal megalkotott virágoskerteket, napfelkeltéket, tóparton összebújó alakokat, nyugalmat sugárzó színpacákat is.

Mindennek jelentősége van, minden fontos. A rajzok beszélgetéseket, a beszélgetések kapcsolatokat szülnek. És a gyerekek csak jönnek és jönnek, már csak a szakköri napló tudná megmondani, hányan...

*Mihály Andrea fejlesztőpedagógus
Deák Ferenc Középiskolai Kollégium
Budapest*

